

*School for Teachers
Училище за учители*

ЕДНО МАЛКО УЧИЛИЩЕ С ГОЛЕМИ МЕЧТИ

Соня Трифонова

Начално училище „Св. Климент Охридски“ – с. Войсил

Учител съм от 6 години. Учителският ми опит е изцяло свързан с НУ „Св. Климент Охридски“ – с. Войсил. И тъй като от доста време постоянно и навсякъде се обсъждат два въпроса: „Дали и колко е привлекателна учителската професия за младите хора?“ и „Трябва ли да ги има училищата с брой ученици под 50?“, реших да ви разкажа за себе си.

Като типичен представител на хората, за които една дейност никога не е достатъчна, за да не пропусне „нещо по-интересно“, завърших едновременно две специалности – икономика и педагогика. И защото късметът винаги е бил с мен, не ми се наложи да избирам по кой път да тръгна – работата сама ме намери. Повече от 10 години отдадох на едната си любов – числата. Справях се отлично, градах успешна кариера в голям град, получавах адекватно заплащане. Като всеки млад човек, вярвах, че съм сбъднала мечтата си; че материалното обезпечение е най-важно. Че работата и позицията, която заемам, ме правят важен и независим човек, че липсата на личен живот се компенсира от любовта към числата, но... на „другия у мен“ постоянно му липсваше нещо. Чувствах се като дърво без корен, липсваше ми усещането, че правя нещо смислено. И в точния момент късметът отново сам ме намери и преобърна живота ми. Случайна „повреда“ на пътя ме срещна с настоящите ми колеги и аз започнах работа в малко училище, борещо се за своето оцеляване.

Първоначалният шок беше голям – малко, никому неизвестно село. Училище с четири класни стаи, от които се използваха само две. Стар диван, посрещаш гостите в учителската стая; печки на дърва и въглища. 25 деца, за по-голямата част от които българският език не е майчин, обувки, които отдавна са преминали срока си на експлоатация. Но от друга страна – огън в очите на учителите, разнообразна прясно боядисана ограда на училищния двор, 25 чифта очи, вперени очакващо в мен, и думите на директора: „Борим се всеки ден за училището и децата, даваме им надежда, че въпреки всичко с постоянство могат да успеят. Даваме надежда на младите хора, че има живот в селото. Сбъдваме мечти“. В моите уши това прозвуча като: „Правим нещо наистина смислено!“.

И аз се влюбих отново – в олющената боя на стените, в скъсаните обувки, в тебеширения прах, в старите балатуми и чинове, в огромния кафяв шкаф, зае-

мащ половината от класната ми стая, в изцапаните детски ръце и жадните за повече детски очи. И дадох обещание на директора и колегите, че въпреки трудностите и недоверието на хората в качеството на учебния процес в малките училища, предстоящите „собственоръчни“ строително-ремонтни дейности, трудностите в общуването с родителите ще се справя, ще дам всичко от себе си за утвърждаване престижа на училището и няма да се откажа.

Започнах да спазвам обещанието си от първия работен ден. От опит знам, че „малката цел води до малко отклонение“ и затова стъпка по стъпка започнахме да градим нашето училищно семейство, което към настоящия момент наброява около 40 учители и ученици и 4 класни стаи.

Първата ни цел беше да вдъхнем самочувствие на нашите ученици, а самочувствието идва със знанието и моженето, с познаването на света извън населеното място или „махалата“. По-голямата част от децата идват от бедни семейства, в които родителите са неграмотни, а средствата – ограничени. Затова училището се превърна не само в място, където децата да получат знания, свързани с правопис, правоговор и смятане, а и за елементарни на пръв поглед неща – как трябва да изглеждам, как да се храня с нож и вилица, как да се обличам и т.н.

Една от класните ни стаи неусетно се превърна не само в място за учене и сцена за показване на таланта на децата, а и в „гардеробна“. Зад специално ушити завеси, които придават закачлив вид на веселата ни класна стая, сме скрили цяла стена с гардероби, пълни с тоалети за различни поводи и празници – за първия учебен ден, за коледните тържества, за спортните празници, за Бабинден, за Празника на буквите, за официални и неофициални мероприятия. Всеки театър би завидял на реквизита ни. Нали не е случайна поговорката „По дрехите посрещат – по ума изпращат“, та и ние така – стараем се навсякъде да бъдем посрещнати добре, а за изпращането – за там сме сигурни, че ще бъдем поканени отново.

С ентузиазъм и постоянство успяхме да запалим учениците и техните родители да участват в различни класни и извънкласни форми на обучение. Ежегодно провеждаме чествания, тържества и концерти, посветени на бележити дати и събития от календара – 1 ноември, 3 март, 24 май. Така учениците ни преживяват сами събитията и ги усещат и запомнят по свой начин, защото наученото в час и пресъздадено на сцена пред 200 зрители и техните аплодисменти остава не само в ума им, а и в техните сърца. А веднъж попаднало там, ще си остане завинаги и ще бъде предадено нататък.

Стараем се да пазим традициите, като отбелязваме ежегодно народните обичаи коледуване и лазаруване, но се опитваме и да създадем наши, нови такива. За пета поредна година проведохме успешно училищното състезание „Като Левски“, посветено на живота и делото на Апостола на свободата, където децата смаяха всички присъстващи в препълнената класна стая с показаните знания, а самото събитие беше отразено в медиите. Състезанието се провежда в три кръга и в него участват няколко отбора, включващи по-големите ученици

от трети или четвърти клас. В кръговете състезателите отговарят на въпроси, свързани с живота и делото на Васил Левски, представят информационни табла по зададена тема за Левски и представят мултимедийни презентации, в които разказват за живота и делото на Апостола. Малките ученици участват в състезание „Лъвски скок“ и рецитал на стихове, посветени на Дякона. За да е като истинско състезание, освен жури всяка година имаме и различен дрескод – тази година беше червено и черно. Освен това променяме и нещо в регламента, за да поддържаме напрежението и изненадата. Миналата година гвоздеят беше заснемането на филм – драматизация на „Апостолът в премеждие“, където децата се почувстваха като истински киноактьори. Тази година в първи кръг се изискваше от състезателите не просто устен отговор, а и да напишат считаното от тях за вярно. За бързина и изчерпателност получаваха бонус точки, което вдигна адреналина и допълнително мотивира участниците, а от друга страна – вдигна градус на настроението на зрителите. Освен това между двата кръга учениците от втори клас представиха съставена от тях и написана на ръка книга за Левски. Красиво подвързана и илюстрирана, с различни кръстословици и ребуси, със скрита загадка, тя разказваше за детството, живота и създадените от него революционни комитети. Книгата заслужено зае почетно място в училищната библиотека.

Оказа се, че не е толкова трудно да провокираме интереса на децата към четенето. Миналата година в стаята на първи клас официално отвори врати библиотека с работно време всеки делничен ден от 13:00 до 14:00 часа. Всяка седмица имаме различен библиотекар с табелка с името и длъжността, който се грижи книгите да са в изрядно състояние и да се връщат винаги навреме. За целта на всеки читател се издава картон, любезно осигурен от местната библиотека, в който „служителят на смяна“ отбелязва всичко необходимо. Резултатът – желанието на децата да са библиотекари, провокира съревнование кой ще донесе и прочете в училищната библиотека най-интересната книга и доведе до необходимостта от разкриване на още филиали – във всяка класна стая по един, както и до разкриване на още „работни места“ за длъжността „библиотекар“.

Оттук дойде и идеята за издаването на училищен вестник, където в ролята на репортери и журналисти да се изявяват всички наши малки ученици.

Завоювахме куп награди с участието си в различни спортни, музикални и културни прояви на общинско и областно ниво. Наградите, с които най-много се гордеем, са спечеленото първо място на конкурса „Ние познаваме културата на Европа“, както и спечелената от наша ученичка награда от конкурса за детска приказка на пловдивско радио.

Гордеем се и с това, че накарахме родителите и хората от селото да ни повярват и да участват заедно с нас в училищни и общоселски прояви, последната от които е възстановката на събитията, посветени на 140-ата годишнина от избухването на Априлското въстание.

Наред с по-малките поощрения за учениците, като грамоти, похвалки, медали, почти всеки петък си организираме различни „забавления“. „Петгънният кино-следобед“ е едно от любимите ни, особено в мрачните зимни дни. Какво ни трябва за целта? 1. Да си изработим билети с цена „Тази седмица бях много добър“, „Научих таблицата с 9“, „Нямам грешки на диктовката“, „Можех и по-добре, но много се старях“ и т.н. – изобщо не е трудно да се сдобиеш с някой от тях. 2. Да подредим столовете и чиновете за кинопрожекцията. 3. Да нагласим техниката. 4. Разпоредителите да са по местата си. 5. Най-важното е да не забравим топлите пуканки. 6. Хубав детски филм. Резултатът е налице – грейнали детски очи и недостиг на билетите за прожекцията другата седмица.

Към поощрителните забавления включваме посещение на ресторант, боулинг, пикници в двора на училището с трапеза „каквото намерих в хладилника у дома“ и т.н. Изцяло с училищни и дарителски средства успяхме да заведем учениците на Зелено училище, което беше едно от най-щастливите събития както в техния, така и в нашия живот, със спомените и разказите за което започва всеки учебен ден вече цяла година. Мотивацията на учениците за учене рязко се повиши.

Това е малка част от нашето ежедневие. Коства много труд, но имаме 0% отпаднали или застрашени от отпадане ученици, като в т.ч. включваме и тези, които продължават образованието си в по-горни класове, но са част от нашето училищно семейство и продължават активно да участват в нашите мероприятия.

За материалната база няма да говоря – със собствен труд и средства успяхме да превърнем нашето училище в място за сбъждане на мечти. Гордеем се с модерно оборудваните си с бели интерактивни дъски класни стаи, нови компютри и мултимедия. Модерна и екологична парна инсталация, нови чинове и приветлив двор. Честно казано, не ми е мъчно за стария кафяв шкаф.

Ние вярваме, че можем и успяваме, че сме необходими на децата и селото, че ще оцелеем! Дали е така? Оставяме ви да прецените сами.

Ето ме днес – шест години по-късно, спазвам обещанието си и помагам на своите ученици да сбъднат мечтите си. Продължавам да сбъдвам и своята мечта – да правя нещо наистина „смислено“. Все още е много трудно, но продължавам заедно с колегите да се боря за училището.

A SMALL SCHOOL WITH BIG DREAMS

✉ **Ms. Sonya Trifonova**
St. Kliment Ohridski Elementary School
Village of Voysil, Region of Plovdiv
E-mail: nu_selovoisil@abv.bg